

ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА СЪЮЗА НА ПРОСВЪТНО-БЛАГОТВОРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА «ДОБРУДЖА» ВЪ БЪЛГАРИЯ

Адрес:
в-къ „Добруджа“
ул. Витошка, Коопер.
домъ № 3, III етаж
стая № 35.
Платитъ внапред:
За членове 60 лв.
За нечленове 100 лв.
Обявления
по споразумение
Брой 2 лв.

Редакторъ: М. Бончевъ

Все напредъ!

Тихо, безъ всякаква претенция на заслуги, работятъ солидарно съ мъжете си жените добруджанки. Много сж примиритъ, дете тѣ сж свидетелствували истински подвизи — незнани, безгласни, ползотворни и решителни.

Отъ много години женитѣ добруджанки сж извършвали акции въ полето на културно-просвѣтната борба, които сж улеснявали движението да направи сигурни и смѣли крачки напредъ. Имало е случаи, дете тѣхното съдействие въ усилията на мъжете е било повече отъ съдобносно. Свойственикѣ на женската душа качества на благотворителност, милосърдие и искрена убедителност, сж бивали фатално използвани въ борбата, целяща задачитѣ на Устава.

Отъ известно време насамъ, когато добруджанското движение нарастна неимоверно и, поради това, налага едно разпределение на най-разновиднитѣ тежести, организираното участие и на женитѣ добруджанки се явява вече като едно необходимо условие за успѣха въ борбата.

И когато женскитѣ кръгове заговорватъ за своя организация, съгласувана съ предвиденитѣ въ нашиятѣ статутни условия, ние можемъ да изпитае радостта на свидетели и съвременници на едно предстоящо патриотично и национално придобитие.

Движението на женитѣ идва по естествени пътища. Ние винаги сме имали мнението, че само така извиканитѣ на животъ институции оправдаватъ своето съществуване. Примѣрно казано, една организация на духовни ораци може да не бжде фикция, само когато нивата, върху която ще ораятъ тѣ, е намерена.

А нивата на женитѣ отдавна ги чакаше.

Идеята, следователно, възникнала сръдъ женското добруджанско общество за организирано участие въ дейността, продиктувана отъ нуждитѣ на движението и урегулирана отъ Устава, заслужава да бжде приветствувана.

Тя е идея, на първо мѣсто, за улесняване тежката мисия на мъжете въ освободителната борба.

Медея помогна на мъжа си да открадне златното руно! Добруджанки, бждете поздравени!

А. Айдемирски

Мемоаръ за измѣнение закона за земятъ въ Добруджа

Позната е на всички оная неправда, която се върши въ Южна Добруджа съ законъ отъ 22 априлъ 1924 година за провѣрка на селската собственост. Съ пълно основание може да се поддържа, че по отношение материалнитѣ интереси никакже малцинствата не сж толкова засегнати, колкото въ Южна Добруджа. Въ това отношение положението въ сръбска Македония стои по-горе, при все, че тя е типичната долина на скръбта. По-добре стои даже нещастното население отъ гръцка Македония, което все пакъ получава едно обезщетение, при все че това обезщетение е недостатъчно и при все че изгнанието е безчеловѣчно.

Въ Добруджа, начиная отъ самата окупация, очитѣ на завоевателитѣ се насочиха къмъ благосъстоянието на мѣстния селянинъ, къмъ тучнитѣ ниви и ливади, къмъ китнитѣ гори, къмъ безбройнитѣ хубави стада. Иматѣ на населението, както и неговия безпорегъ трудъ, бѣха предметъ на „грижитѣ“ на законодателъ, както и на всички управници на областта. Законъ отъ 1 априлъ 1914 г., както и последниятъ законъ отъ 22 априлъ 1924 г. имаха за целъ да се прибератъ златнитѣ яйца на добруджанската кокошка. Но ударътъ бѣше наистина много жестокъ, за да не предизвика реакция. Гласове на протестъ идватъ отъ всѣкъде. Едва ли би могло днесъ да се посочи въ цѣла Ромъния поне единъ съвѣстенъ, трезвъ и разуменъ политикъ, който да поддържа, че досегашниятъ законъ за земятъ може да остане още въ сила, безъ да почине кокошката, която носи златнитѣ яйца, да остане въ сила, безъ да позори страната, безъ да се предизвика населението, безъ да се хвърли то въ обятията на враговетѣ на днешния режимъ.

Идватъ дни и на опозиция, идватъ дни на изгрезяване, когато ония, които сж искали да наложатъ една прекомѣрно голяма неправда, рискуватъ да видятъ своето дѣло премахнато отъ дѣно. Едно компромисно решение, едно стратегично отстъпване о време и частично, може би, ще спаси донегде режима на безправие и на обезпокояване на мѣстното население въ Южна Добруджа.

Въ това отношение ромънскитѣ политически партии сж ненадминати майстори. Който познава историята на ромънското аграрно законодателство презъ миналия вѣкъ, той познава историята на едно отъ най-типичнитѣ лукавствувания, за да бжде продължавана неправдата спрямо ромънския селянинъ. Нека припомнимъ само, че когато ромънскиятъ парламентъ гласуваше единъ законъ, който даваше право на чоконна да застави селянина съ военна сила да работи мушитѣ, законодателъ се изразяваше, че „добробанцѣтъ“, пехотинецѣтъ, като се настани въ дома на селянина, ще го „подканва“ къмъ работа! Само педя по недѣя ромънскиятъ законодател е признавалъ правата на селянина въ Влашко и Молдова, докато едва голѣмото нещастие на страната въ 1916—1918 година наложи една основна и по-справедлива аграрна реформа.

Така педя по педя искатъ днешнитѣ депутати и сенатори отъ Южна Добруджа — или по-право, само съ една педя искатъ тия господа да отстѣпятъ, като считатъ, че съ това ще спасятъ позорящото ромънския парламентаризмъ законодателство за земятъ въ Южна Добруджа.

Предъ насъ е текстътъ на единъ мемоаръ, поднесенъ на министра на земледѣлнето въ Букурещъ отъ Силистренскитѣ и Добричкитѣ депутати и сенатори, начело на г. Ермилъ Панграти, ректорътъ на Букурещкия университетъ. Не сж само горнитѣ мисли, които ни навява тоя страненъ мемоаръ. Планината, се замъчила — самитѣ автори на мемоара го заявяватъ — вече отъ дълги месеци, но резултатътъ на тѣхната работа не е дори и една мишка, а нѣщо по-малко и отъ мишка.

Мемоарътъ на г. Панграти и неговитѣ

колеги идва да покаже до колко тѣ сж чужди на мѣстното население, доколко малко тѣ иматъ присърдце неговитѣ интереси. Но той идва едновременно да покаже необходимостта да се измѣни оня законъ подъ който Южна Добруджа изнемогва отъ 1914 година насамъ.

Мемоарътъ признава и той е правъ въ това отношение — че срокътъ, който въ 1924 год. се даде на населението за представяне декларациитѣ за провѣрка на крепостнитѣ актове, е билъ кратъкъ и недостатъченъ, направенитѣ публикации сж били недостатъчни, и мнозина дори не сж узнали за съществуването на закона. И тия които сж пропуснали срока сж най-заслужаващитѣ съчувствие — вдовици, сираци, малолѣтни, войници и подобни. Мемоарътъ предлага да се даде единъ новъ срокъ отъ 45 дѣна, като проява на великодушното на ромънската държава.

Предлага се, сжщо така, да се считатъ за навреме подадени всички ония декларации, които сж били подадени следъ изтичане на срока, както и счетенитѣ за късно подадени обжалвания. Но като се настоява на тази основателна отстъпка, мемоарътъ бърза да поиска правото и за държавата да обжалва, при все че законниятъ срокъ е вече изтекълъ. Мемоарътъ иска да се правятъ улеснения при продажбитѣ, което ще даде възможностъ на ромъни да купуватъ по-лесно земятъ на вече значително разоренитѣ и обеднѣли мѣстни жители.

Нѣщо много съществено въ мемоара е искането, щото мѣстнитѣ жители да се освободятъ съ по-100 декара, тогава когато тѣ иматъ по-малко земя. Това искане влиза въ предписанията на аграрната реформа и ромънската държава не е въ право да раздава нито педя земя на външни жители, преди да е оземлила мѣстното население. Иначе тя самата нарушава аграрната реформа въ Добруджа и отъ такава превръща я въ една послевоенна мѣрка за потискане и експроприране на мѣстното население, както до сега единствено е гледано на законодателството за земятъ въ Южна Добруджа.

Ние ще се повърнемъ по-подробно върху мемоара на силистренскитѣ и добричкитѣ „представители“. До тогава нека отбележимъ, че онова, което тѣ искатъ, е твърде малко, твърде недостатъчно, въ сравнение съ голѣмия дългъ, който имъ предстои. Тѣ се боятъ да засегнатъ дори истинската проблема, която не могатъ да не познаватъ. Трудовѣтъ на г-да Е. Замфирулу, Гр. Петреску, Теодоръ Тоцевъ, даже нѣщо повече, на г-да К. Ангелску, Н. Петреску-Комненъ, че дори речитѣ въ камарата на г. Ковата и г. Пинета, както и статитѣ на тоя последния преди да бжде натоваретъ отъ Ал. Константинеску съ задачата да преработи закона отъ 1914 год. — всички тия трудове и речи могатъ да дадатъ изчерпателни указания за онова, което предстои да се направи по въпроса за земятъ въ Добруджа и онова, което населението очаква.

Но днешнитѣ парламентарни представители на Южна Добруджа изглеждатъ, че не могатъ да се издигнатъ надъ себе си и не сж хората, които да разрешаватъ проблемитѣ на Ю. Добруджа и да творятъ дѣла на справедливостъ спрямо нейното население. Защото не сж ли между тѣхъ и хора, като Пучерия и Хинцеску? Голѣмата задача, чието разрешение населението очаква, може да бжде дѣло на негови истински избраници, а не на днешнитѣ натрапници на една власт, която си е поставила за целъ да прогони и сломи мѣстното население.

Мемоарътъ идва да посочи на дълга който предстои на официална Ромъния спрямо южно добруджанци по тия нити разрешава, нито може да разреши въпроса за собствеността въ Южна Добруджа.

Дръ И. С. К.

Тежки дни

Следното кратко съобщение на „Доброжа Жюна“ (Кюстенджа) може да постави въ тревога много добруджански българи:

„Предъ апелитивния следъ бѣ поставено на разглеждане вчера дѣлото, заведено противъ бандата отъ 190 комитаджии, които иматъ въ акта си безброй престѣпни нападения. Тѣ сж авторитѣ и на известното нападение на общината Кайнарджа, дуросторски окръгъ. Поради неизпълнение на процедурата, тоя интересенъ процесъ бѣ отложенъ за 27 т. м.“

Сто и деветдесетъ комитаджии: Дори сръбнитѣ, които асѣна дѣно инсцениратъ дѣла срещу комити, не смѣятъ да заговорятъ за 190 комити! То е толкова ясно, че тукъ се касае за масово преследване на добруджанскитѣ българи съ целъ на изстребление и прогонване.

Бихме се смѣли на ромънитѣ за този процесъ срещу 190 комитаджии, ако съдбата на тия нещастни селяни не ни преизпълняше съ печалъ.

Пиратитѣ на работа

Слухове нѣкакви се носятъ изъ Добруджа, че законътъ за земятъ щѣ да бжде измѣненъ така, че да се даде право на ония, които не сж подали декларация за земятъ си, да сторятъ това и, следователно, да спасятъ частъ отъ имотитѣ си.

Това е дало поводъ на пиратитѣ да плъзнатъ съ крѣвна страсть изъ селата и да потърсятъ нови жертви. По този поводъ силистренскитѣ в. „Новъ гласъ“ отъ 5 т. м. излиза съ следния апелъ, отпечатанъ на цѣлата първа страница:

„Земледѣлци! Една банда, иначе не можемъ да я наречемъ, е плъзнала по селата като плънове и търсятъ при дневна свѣтлина, предъ лицето на властѣта, наивни селяни, за да имъ спасяватъ изгубенитѣ имоти! Една чѣта агенти се прескачатъ единъ презъ други отъ село на село кой повече да заграби, съ по-голяма плячка да се върне!“

Трѣбваше само една вестникарски информационна бележка и ето остритѣ апелитѣ на ония, които отъ дълго време живеятъ само отъ таква плячка, се изостриха и се атурнаха всрѣдъ наивната селска маса, използваватъ нейното невежество, или по-скоро, нейното отчаяно положение, което, като давяща, за опашката на змията се хваща.

Стоитѣнитѣ нещастници стопани, които на време не сж подали декларации, или имъ сж изгубени или откраднати, сега прегръщатъ тия мародери, които имъ предлагатъ разковничето на тѣхнитѣ бедни.

„Ще ви спасимъ нивитѣ“ — казватъ тѣ — „подпишете декларациитѣ! Много не ще ви костватъ: 100 лей на декаръ, не е голѣма работа! Който нѣма пари, ето, ние носимъ полици — подпишете!“

Юкиметинъ авонатъ гелмишъ екали! Оунъ сапъ какъ варъ декларация яла! Башка авоната гитменишъ, джанънъзъ якъ-джакларъ — се провинналъ за вечеръ Енмахленскитѣ иметъ (ехото му имаме следъ 4 часа въ редакцията ни).

Земледѣлци, изпратете тия тѣлпи, ваши „благодетели“, тамъ отъ нѣдето сж дошли!

Не съществува още никакъвъ законъ! А вие, наивни, които сте подписали полици, побързайте да заявите въ паркета, предайте въ ръцетѣ на властѣта тия, които сж ви изнудили, защото вашитѣ полици може да сж вече шконтирани.

Никакъвъ законъ нѣма още, никакви декларации не могатъ да се правятъ, защото нѣма кой да ви ги приеме,

Едно движение, което узрѣва. Къмъ неоземленитѣ бѣжанци

Неотскоро малцинствата въ Ромъния подготвятъ почвата да се организиратъ въ единъ блокъ, който да има за целъ защитата на тѣхнитѣ интереси.

Обществено мнение въ Ромъния не е спокойно предъ изгледитѣ да се провъзгласи този блокъ като свѣршенъ фактъ.

Правителствениятъ печатъ, респективно в „Винторулъ“, сѣмѣта, че по принципиални причини и поради различия въ интереситѣ на разнитѣ малцинства този блокъ е невъзможенъ.

„Малцинствата въ Ромъния не могатъ да се конституиратъ въ единъ блокъ, защото самото сѣществувание на политическитѣ имъ организации налага противоречие на интереси, аспирации и гледища въ всички области. Не само разликата въ националноститѣ допринася за неуспѣха на подобна инициатива, но самитѣ проявленія досега, както и търканията и несъгласуването на ромънскитѣ интереси, даватъ най-доброто доказателство, че единъ миноритаренъ блокъ е невъзможенъ. Ако другаде малцинствата можеха да се конституиратъ въ обща формация за борба, това се дължеше на политическитѣ условия на тия държави. У насъ широката толерантностъ (I) и особениятъ интересъ на държавата къмъ малцинствата дава поводъ на последната да обърне вниманието на политическитѣ водители, че трѣбва да се ограничаватъ само въ защитата на интереситѣ на малцинствата безъ да се увличатъ въ политика на личнитѣ амбиции“.

На редакторскитѣ маси трѣбва да има много дебелоочие, за да се твърди, че малцинствата се ползватъ съ толерантностъ и то широка!

Но в „Дрептата“, органъ на селската партия, за който трѣбва да се предполага, че най-добре познава положението на миноритарнитѣ маси,

които въ бошинството си сѣ сѣски, пише:

„Утопичната идея за миноритаренъ блокъ не може да има никакво сериозно приложение, на първо мѣсто защото малцинствата въ Ромъния се радватъ на покровителството на всички правителства и иматъ свободенъ животъ, гарантиранъ отъ законитѣ на страната съгласно международнитѣ задължения и традиционния духъ за търпимостъ и покровителство на Ромъния“.

Трѣбва да приемемъ, че в „Дрептата“ прави само политика, безъ да познава дори на буква страшното положение на малцинствата, които не се радватъ нито на покровителството на всички правителства, нито пъкъ иматъ свободенъ животъ, гарантиранъ отъ нѣкакви закони...

Само в „Диминяца“, който минава за независимъ, признава, че блокътъ е на пътъ да се реализира:

„Предложението на Г. Хансъ Ото Ротъ за конституирането на миноритаренъ блокъ изглежда, че ще се реализира. Отначало въ блока ще влѣзатъ само германцитѣ и унгарцитѣ, а следъ това ще се направятъ опити за разбирателство и съ другитѣ малцинства“.

Дали ще се реализира блокътъ на малцинствата — особено сега, когато се съобщава, че една специална комисия отъ всички ромънски магистри щѣла да изработи, като реакция срещу блока, законопроектъ за малцинствата — ще има тепърва да се види.

На всѣки случай, едно е важно: че животътъ на всички малцинства въ Ромъния става нетърпимъ, поради което тѣ дирятъ легални способности да си извоюватъ елементарнитѣ условия на свободенъ животъ.

Блокътъ трѣбва да се реализира и той ще се реализира! О.

Ченко Юрдановъ като опасенъ бунтовникъ, изпратенъ отъ революционната организация съ нѣкакви много страшна мисия.

Въ сжщностъ. Ч. Юрдановъ е отишелъ въ Добричъ съ редовенъ паспортъ.

Вестникътъ, като упоменава, че Ченко Юрдановъ е присѣствувалъ на нашия последенъ конгресъ, счита за повелителенъ дългъ да оповести, че на този конгресъ сж взети решения, които, ако биха били приложени, щѣли да разклатятъ сигурността на ромънската държава...

Тежко тогава на тази държава, сигурността на която би могла да се разклати само отъ нѣколко конгресни решения...

Стрихъ или система

Ченко Юрдановъ, членъ на Варненското д-во „Добруджа“, делегатъ на сжщото въ последния конгресъ, е билъ арестуванъ на 21 миналия февруарий въ родния си градъ Добричъ, дето билъ отишелъ по уредбата на свои частни интереси. Когато трѣбвало да бжде изпратенъ въ Кюстенджа, за да бжде предаденъ на военния съдъ при IX дивизия заради нѣкакви никому неизвѣстни престѣпления, той успѣлъ да избѣга още отъ казармата въ Добричъ, и въпрѣки всички грижи на полицията, не билъ заловенъ.

Това дава поводъ на добришкия в. „Кувънтулъ Ностру“ да таксува

Фейлетонъ

Женска вечеринка, мъжки кахъри...

Господинъ Благовъ бързаше за вѣжжи. Времето за вечеря бѣше минало и той не искаше да застави жена си да го чака предъ готовата маса.

Още като влѣзе въ коридора, той чу такава женска вѣрва отъ къмъ гостната стая, че се спрѣ озадаченъ на прага. Като погледна на двѣтѣ закачалки, които тежаха отъ женски палта, той разбра, че жена му имаше гости.

Още не бѣше влѣзалъ въ своята стая, когато при него дотърча жена му:

— Боже мой, колко се забави! Отъ кога те чакамъ! Вече четири часа заседаме, а не сме закусили! Моля те дай да пратя момчето да купи каквото трѣбва. Нали ще е хубаво да има и малко портокали накрая? А преди хайвера — и чаша ликьоръ? Моля ти се иди въ гостната, докато азъ приготвя закуската и занимавай женитѣ.

Господинъ Благовъ даде една едра банкнота на жена си и следъ това влѣзе при дамцитѣ въ гостната стая, цѣлуна ръце на всички и започна да отговаря на хиллядитѣ въпроси, които му се задаваха кръстосано отъ всички страни и които се отнасяха до предстоящата дамска вечеринка.

Когато г-жа Благова влѣзе съ голѣмъ подносъ, а следъ нея слугинята съ другъ, отрупани съ всевъзможни лакомства, тя се обърна къмъ мъжа си:

— Моля те, докато ние си отпочинемъ и похапнемъ, започни да номерираш билетитѣ. Никога отъ дамцитѣ не иска да свърши тази страшно отеки-

телна работа.

— Да, да! Тя е работа тъкмо за мъжѣтъ — обадиха се нѣколко гласчета.

Господинъ Благовъ се отдрпна въ единъ жгълъ, дѣто жена му донесе една масичка и единъ голѣмъ купъ кочани съ билети.

— Ето, тия сж първо мѣсто, тия второ, тия трето. Да не събъркаш? Ще почнешъ отъ едно и ще карашъ докрай... Ржката на Г. Благовъ бѣше отмалѣла, когато дамцитѣ станаха да си отиватъ. Всички съчетоха за нужно да му благодарятъ за съдействието, което имъ дава съ номерирането на билетитѣ.

Жена му изпрати гоститѣ и се върна при мъжа си:

— Охъ, какъ ме боли главата! Ще ми се пукиятъ слѣзитѣ очи! Азъ ще си легна, а ти, моля те, свърши възложената ти работа.

Г-жа Благова си легна.

Г-нъ Благовъ не си легна.

Когато той свърши съ последния кочанъ, бѣше дошло време да закусатъ и да отиде на работа. Но всички въ жжи спѣха и той отиде безъ да закуси, дори безъ да си омие очитѣ.

Следъ нѣколко дни, когато г-нъ Препряновъ напусна канцеларията си отъ следобѣдната си работа и поиска да се отбие въ кафене „Роялъ“, той се сети, че жена му се оплакваше отъ главоболие и затова забърза за въ жжи.

Когато влѣзе въ коридора, той чу оживена женска глѣчка въ гостната. За-

на 7 т. м. заминаха за районитѣ съ инспекторитѣ при Дарекцията за настаняването на бѣжанцитѣ. До 31 т. м. тѣ ще турятъ въ известностъ земитѣ, съ които ще бждатъ оземлени бѣжанцитѣ и отъ 1 априлъ ще започне самата оземлителна работа.

Всички заинтересовани бѣжанци да потърсятъ съдействието на инспекторитѣ, предъ които да се явятъ само съ справедливи и законни искания.

Нуждитѣ книжа и сведения могатъ да се потърсятъ при надлежнитѣ общински комисии.

Получихме уверения, че до края на тази година нѣма да остане неоземлено нито едно бѣжанско семейство.

Заслужени тържества...

Ромъния се гласи да празнува едно „славна“ дата — 50 годишнината отъ придобиването на Северна Добруджа. То се знае, че ще има много дандани, но засега се съобщава само, че Ал. Лападату, министъръ на изкуствата и изповѣданията, е ималъ съвѣщание съ народнитѣ представители отъ Кюстенджанския окръгъ, въ които е била изработена програмата за празненството и изложението, които ще станатъ наесенъ по случай 50 годишнината отъ присъединението на Добруджа къмъ Ромъния. Главната дирекция на пошитѣ е решила да се отпечата юбилейни пощенски марки по случай 50 годишнината отъ присъединението на Добруджа и 10 годишнината отъ присъединението на Бесарабия. Маркитѣ ще бждатъ осемъ вида: между друго ще представяватъ: моста на Дунава, Аданъ Клисѣ, двореца на кралица Мария въ Балчикъ и др. Културнитѣ дружества „Астра доброжана“ и „Академия популяра“ въ Кюстенджа откриватъ редица конференции върху различни въпроси отъ живота на този край. Сказкитѣ ще бждатъ публикувани въ единъ юбилейенъ томъ.

Само сказкитѣ ли ще бждатъ публикувани? Ами нѣма ли да бждатъ издадени и траурни томове? И то само единъ ли?

Служба съ мерикъ...

Ромънитѣ привикватъ на пердахъ своитѣ войници, още преди да ги прибератъ въ казармитѣ.

Презъ месецъ февруарий, когато новобранцитѣ отъ с. Хаджи Димитрово, преди заминаването си, се събрали въ кръчмата на Драгилъ Калинковъ отъ сжщото село, идва и шефътъ на Азаджиларския постъ, Георге, извиква на страна младежа Василь Илиевъ и почва да го бие съ приклада на пушката си, безъ да има никакви причини. Следъ като счулва приклада на пушката си по гърба на младежа-новобранецъ, застава го да плати сумата 200 леи за поправка

качалкитѣ и канаетата бѣха отрупани съ дамски палта. Върху голѣмата маса бѣха наслани всички домашни прибори за сладко. Следъ малко при него дотърча слугинята:

— Азъ тъкмо щѣхъ да дойда да ви търся. Господарната исчапарѣ и ми поржча да взема ей тия закуски.

Тя предаде на г-нъ Препряновъ едно дълго листче.

Той даде пари на момчето.

Яви се г-жа Препрянова:

— Добре, че дойде. Даде ли на момчето пари? Ха сега ела при насъ да ни оправишъ.

Гостната стая приличаше на мостренъ панаиръ. Навсѣкжде бѣха наслани най-разнообразни предмети.

— Моля те, седни да направишъ единъ списъкъ на предметитѣ. Ти имашъ голѣма опитностъ. Ние всички опитахме, но констатирахме, че е страшна отечителна работа. Тя иска по-груби нерви...

— Да, да, г-нъ Препряновъ! Не е за насъ тази работа.

Поставиха на г-нъ Препряновъ една масичка въ жгѣла и той започна да прави списъка...

Дамитѣ отдавна си бѣха отишли. Г-жа Препрянова отдавна спѣше съ компресъ на главата.

А г-нъ Препряновъ, подобно на сждебенъ приставъ, грижливо съставяше списъка на предметитѣ за лотарията.

Когато се размъна, той записа последнитѣ предмети: една кутия съ шоколатъ, въ която имаше 20 кжса, а на етикета пишеше 25, и една връзка отъ два пакета чай, върху опаковката на която пишеше 4 пакета. Макарь пакетитѣ съ чай да му напомниха за неговата

Единъ нощъ празникъ

Председателятъ на Изпълнителния комитетъ, Хараламби Стефановъ, ще има радостта да бжде предметъ на едно заслужено празненство, което ще стане на 25 този месецъ.

На този денъ, по инициативата на единъ комитетъ, ще се устрои скромно юбилейно тържество по случай 35 годишната му служба по ведомството на Министерството на народната просѣта. Хараламби Стефановъ е билъ гимназиаленъ учителъ въ Видинъ, Бургасъ и Силистра, директоръ на педагогическото училище въ Силистра, на гимназията въ Ловечъ и Силистра, на учителския институтъ въ Пловдивъ, окр. учил. инспекторъ въ Бургасъ и по настоящемъ п. инспекторъ на столичнитѣ прогимназии.

Презъ тѣзи 35 години на просѣтна дейностъ презъ неговитѣ грижи на превъзходенъ учителъ и възпитателъ сж преминали хиляди добруджански снове, мнозина отъ които днесъ сж професори, учители, адвокати, сждии, прокурори, лѣкари.

Въпрѣки тази дългогодишна трудолюбива деятелностъ, днесъ той съ неуморимостъ служи и на добруджанското дѣло, въ което има за помощници стотици отъ своитѣ ученици.

Въ юбилейния денъ, 10 часа преди обѣдъ, ще се даде отъ всички столични основни училища забава въ Народния театръ. Въ 3 ч. сп. обѣдъ, въ училището „Тодоръ Минковъ“, ще се поднесатъ приветствията отъ всички учреждения, дружества и частни лица, които ценятъ дейността на юбиляра въ полето на родната просѣта.

Паресътъ на юбилейния комитетъ е: София ул. „Парчевичъ“ 33, Градската училищна инспекция — за юбилейния комитетъ.

Като не искаме отсега да изкажемъ нашитѣ благопожелания, не можемъ обаче, да не изразимъ радостта си, че този празникъ на Хараламби Стефановъ, е и нашъ, добруджански празникъ.

на пушката. Василь Илиевъ му дава 200 леи.

И се срдятъ, когато нашитѣ българчета дезертиратъ отъ казармитѣ! Нима българскитѣ младежи могатъ да понасятъ приклади по гърбоветѣ си?

утринна закуска, той не искаше да разбуди жжнитѣ и тихичко излѣзе изъ жжи...

Следъ нѣколко вечери г-нъ Табаковски се връщаше дома си, за да се залови съ писмения докладъ, който имаше да прави по службата си.

Когато влѣзе въ коридора, той чу оживени женски разговори отъкъмъ гостната. Навсѣкжде изъ коридора бѣха окачени женски палта.

При него се яви жена му:

— Тѣкмо на време идвашъ. Заловили сме се за една работа, която съвсемъ не е за насъ. Трѣбва да преброимъ паритѣ отъ вечеринката! Ами дай да вземемъ нѣщо за похапване, че всички сме страшно изгладнѣли.

Туриха една масичка въ жгѣла на гостната и струпаха единъ купъ банкноти и никелъ предъ г. Табаковски.

Когато той приключи сортирането и преброяването на паритѣ, бѣше се вече съмало и децата дойдоха и си взеха събогъ за училище.

Г-нъ Табаковски изпрати бележка въ учреждението, че поради неразположение, не ще може да отиде на работа.

Така бѣше изнесена дамската вечеринка, безъ участието на мъжѣтъ...

Еднѣжъ се бѣха събрали г-нъ Благовъ, г-нъ Препряновъ и г-нъ Табаковски. Когато стана дума за дамската вечеринка, тѣ побързаха да похвалятъ женитѣ си, но единодушно възнесоха следната тола молитва:

— Боже, дари ни денъ по-скоро съ свободата на Добруджа, за да нѣма нужда отъ друга благотворителна дамска вечеринка!...

Странджата

Въ градината на мъжитъ

(Писмо отъ границата)

Българскиятъ народъ е теглил много. Историята му е написана само съ сълзи и кръвъ.

Мъжитъ, които е изпитвалъ българскиятъ народъ отъ разюздания башибозукъ и свирепия турски чиновникъ, бледнѣятъ предъ днешния тероръ надъ българитъ добруджанци.

Българинътъ въ Добруджа работи не за себе си и за прехрана на семейството си, а за шефа, нотаря, падурара, учителя, попа и чиновникътъ, на които сж раздадени ниви отъ тия на прокудени заможни и интелигентни българи.

Цвѣтушитъ български села: Антимово, Бѣлица, Сѣново, Дели-Исуфларъ, Узундже-Орманъ, Дайдъръ, Касъмларъ сж почти запустѣли. По смѣлитъ и заможни жители на горнитъ села сж прогонени, имотитъ имъ сж разграбени. Въ Добруджа днесъ цари безправие. Пуснати сж въ ходъ всички възможни срдства за постигане на крайната целъ: пълно обезбългаряване на Добруджа.

Нови начини за изнудване. Разказътъ на една добруджанка

Напоследъкъ е усвоено още едно срдство, което служи за преследване и наказание на „виноглавитъ и съ голѣми глави българи“, както се произнасятъ „културнитъ“ мажлигари. Преди 2 дни премина границата Марина Иванова отъ с. Ходжа кьой, Силистренско. Стояла тамъ съ български паспортъ, съ право да бжде тамъ само до 1 мартъ 1928 г. Единъ день, презъ м. януарий, я повикали въ Сигуранцата, страшилището за българитъ. Прегледали й паспорта и го намѣрили за „нередовенъ“. Предупредили я да си замине, или въ противенъ случай щѣли да я изпѣдятъ съ стража. Веднага следъ това, обаче, алчнитъ и лукави орджия на шефа по околентъ пѣти й казали, че работата ще се уреди, ако имъ даде 1000 лей. Бедната жена нѣмала срдства, нѣмало и отъ кого да поиска, затова въ най-голѣмитъ студове била заставена да напусне селото.

Сжщата жена съ сълзи разправя какъ миналата година мъжътъ й Иванъ Пеневъ, на 46 год., синъ на имотенъ баща, е напусналъ родно огнище.

Като по-издигнатъ въ селото, той не можелъ да се търпи отъ шефъ и цинцари и на нѣколко пѣти билъ виканъ нощно време въ сечията, гдето въ присъствието на главорѣзи цинцари билъ заплашванъ съ убийство, ако „не се откаже да учи на умъ турци и българи“ да не се покоряватъ на властѣта.

Сега пѣкъ вечерни „училища“

Въ селото Попина събирали нощно време 12—15 годишнитъ момичета въ училището отъ 8—10 ч. вечеръ, а момчетата отъ 15—20 годишна възраст — отъ 10—12 часа, за да ги „обучаватъ“ и „запознаватъ“ съ ромънскитъ закони. Тежко и горко на това момиче или момче, което не иде на време на вечерното „училище“! Дълбоката замисль — да се отпирне подобно „училище“ въ с. Попина — е да се тормози младежѣта, да се отдалечава отъ народни обичаи и традиции, като се цели да се насажда влашката разюзданостъ, безчестие и всичко онова, което е похватило вече ромънеца. Влашкитъ управници въ Добруджа не се спиратъ предъ нищо, тѣ всѣкидневнo измислятъ начини за тормозене душата на българина и съ всички срдства се мъчатъ да обезлюдятъ златна Добруджа отъ българския елементъ. Дали ще се удаде да изпълнятъ пълнитъ си планове? Свѣтътъ е колело.

Черното тегло на добруджанци

Ромънскитъ катили не могатъ да гледатъ и търпятъ българската интелигенция, която свѣти съ своя бистръ и трезвенъ умъ въ родната си.

Малкото останали интелигентни

синове въ прегръдкитъ на майка Добруджа, единъ по единъ я напуцатъ, вследствие непоносимия режимъ, който се шири безпратствено тамъ. Тѣзи синове на майка Добруджа, макаръ да изпълняватъ всичкитъ си задължения като ромънски подданици, пакъ се третиратъ като опасни за страната и имъ се съчиняватъ обвинения, които въ последствие, ще ги хвърлятъ въ ноктитъ на военнитъ сдилища! Така маса младежи преминаватъ границата и търсятъ подслонъ въ майка България.

Преди нѣколко дни единъ български младежъ отъ заробена Добруджа премина границата и съ тѣжа разправа за теглилата на българитъ и турцитъ въ Силистренския окръгъ.

„Положението въ Силистренски окръгъ отъ известно време, сравнително, се малко подобрило — фактъ, който се дължеше на окръжния управителъ г. Фъркашану. Ангариитъ, тази голѣма беда за селското население, бѣха понамалѣли, сжщо и отчасти произволитъ и беззаконията на административнитъ чиновници. Това бѣ само за около месецъ и нѣщо. Цинцарската клика, обаче, се стресна и направи това което се и очакваше. Започнаха силни ходайства и интриги, за които куцовластитъ нѣматъ равни на себе си. Целѣта имъ бѣше да премахнатъ недотамъ приятния имъ глава на окръга. Достигнаха до тамъ, че двата враждебни лагери на македонскитъ цинцари, групирани около българо мразеца Ташку Пучеря и бившия Окр. управителъ (префектъ) Ташку Стату се сближиха отново, за да могатъ съ съединени сили да спечелятъ подетата борба — премахването на управителя Фъркашану и замѣстването му съ такъвъ отъ тѣхната срдѣа. За нещастие, тѣ можаха да издействуватъ назначението на единъ административенъ инспекторъ, Луческу, който по всѣка въроятностъ, ще предшества само префекта — цинцаръ. Куцовластитъ не сж престанали ни за минута да държатъ онова провокаторско поведение, което иматъ отъ настаняването имъ, въ заробенния край, Побойцата и издавателствата надъ беззащитното българ. население все по ожесточено и систематически се поддържатъ. Лозунгътъ на „Акциуня Ромъняска“ — чрезъ постояненъ тероръ, българското население да бжде заставено [да напусне родното си огнище, се прилага най-ревностно. И всичко това става подъ носа на официалната властъ, безъ да се взематъ нѣкакви мѣрки въ защита на българското население. Между впрочемъ нищо ново въ това: Системата е въведена отъ стария либералски режимъ защото въ 1923 г. бидоха избити по-най-звѣрски начинъ петима младежи въ Асваткьой отъ поручикъ Гацау, съ съдействието на префекта Ташку Пучеря.

Въ 1926 г. най-варварски бидоха избити 28 души отъ Старо село Денизлеръ и Дайдъръ по заповѣдъ на известния жандармерийски капиталъ Попеску.

А кой ще з а б р а в и злодеянията въ Кочина, Казимеръ и другѣ, извършени отъ куцовлашкитъ катили надъ невинното и беззащитно бълг. население? Куцовлашкитъ бандити не се спиратъ предъ нищо, за да изтрѣгнатъ колкото могатъ по-голѣми суми отъ бедното население, подъ формата на „право“ имъ на една трета отъ реколтата на производителитъ, право, което тѣ си присвояватъ безнаказано и което принадлежи на държавата. И всичко това се толерира и даже насърчава отъ ръководителитъ на „Акциуня Ромъняска“. Главатаръ на систематическитъ обирри, прикритъ задъ „Акциуня Ромъняска“ и разни голѣмци е и директорътъ на ромънската мъжка гимназия въ Силистра, Перикле Папахаджи, а изпълнителъ на плановѣта му е шуревъ му Михаилъ Маджа-

Какво значи да се изселишъ отъ Дбруджа

Хиляди сж начинитъ, до които прибѣгва ромънниятъ — властодржецъ въ Добруджа, за да унижи българското име, да се подиграе съ неговата честъ, да ограби мирния жителъ и най-сетне да го принуди разоренъ материално и съ покрусена душа — да мине границата.

А да си продадешъ доброволно останалия неоткраднатъ още имотъ и да се изселишъ въ България — това днесъ е толкова малко постижимо, и съпроводено съ морални терзания че селякътъ-добруджанецъ предпочита да остави на произвола и най-сжлото си и да мине отсамъ.

Недавна е зарегистриранъ единъ новъ случай на подобно „доброволно изселване“. Внукутъ на Янко Янковъ емигриралъ, за да избѣгне ромънската военна служба. Това дахо поводъ на потиснитъ да започнатъ систематиченъ тормозъ върху дѣдо Янка и върху нговия синъ — бащата на дезертѣра, който билъ откарванъ на три пѣти въ Кюстенджа. Чашата се прѣвѣла, когато дѣдо Янко съ двамата си сина билъ принуденъ отъ власитъ да продаде всичко и да напусне Добруджа.

Търсилъ човѣкътъ купувачи, но кой отъ неговитъ съсѣдани би се наелъ да купува имоти при такова положение? Най-после като купувачъ се явилъ Тутраканскитъ клонъ на Франко-ромънска банка. Имотътъ билъ спазаренъ на безценица: 2 кащи, отъ които едната новопостроена съ три декара дворино мѣсто и 100 декара ниви само за 160 хил. лей. При други условия тая продажба би се таксувала като форменъ грабежъ. Но при нашия случай става и нѣщо друго: научили се разнитъ ромънски сателитъ — мажки и голѣми — за тая продажба и всички гледали да „закачатъ“ нѣщо. Всички — отъ шефа въ село — до префекта. И понеже банката — така било уговорено, трѣбвало да снабди дѣда Янка съ паспортъ за изселване, представила му смѣтка, че изразходвала 90,000 и словомъ: *деветдесетъ хиляди леи* за тоя паспортъ. Освенъ това, за-

държани били и други 10,000 лей за нѣкакви аспозитъ.

Но тукъ става нѣщо неочаквано. Директорътъ на банката, втрѣнъ на инстинкта си на аферистъ, прѣхвърлилъ имотитъ на дѣда Янка на сво име, вмѣсто на това на банката. По искането на шефа на сигуранцата въ Тутраканъ, нѣкой си Мезя, бившъ акционеръ на сжщата банка, билъ заставенъ да подири услугитъ на сжда. Въ свръзка съ тая афера били арестувани разни полицаи, директорътъ и пр. Скоро, обаче, работата се „изглажда“ — понятно какъ, И когато дѣдо Янко отива въ банката да си подири останалитъ 10000 лв. оттамъ му заявяватъ, че не само нѣма да му се дадатъ нѣкакви пари но че и покъщнината, която още не е пренесълъ въ България, ще му се отнеме и че той трѣбва частъ по скоро да напусне страната.

Отива си старецътъ въ село, разбитъ и сѣкрушенъ. Презъ нощѣта го подирватъ отъ поста, но той се примолилъ да го оставятъ за сутринѣта понеже билъ боленъ.

Но знаеики добре какво го очаква на сутринѣта, той още сжщата вечеръ, на своитъ старчески години, минава границата.

Ето какво значи единъ българинъ — обикновенъ и миренъ жителъ на Добруджа — да се изсели. Хиляди прѣчки ще срѣща на всѣка стѣпка — прочутия ромънски рушеветчи-лъкъ, аферистътъ, заплашвания, ограбване и пр.

А на западното обществено мнение се поднася официалниятъ докладъ на анкетната комисия въ Добруджа, която съ „неоспорими“ факти на рѣка доказва, че по-свободенъ и добъръ режимъ не може да има нийде по свѣталъ.

Капра ирония!

Но синоветъ на поробена Добруджа сж съ горди чела: тѣ знаятъ, че ще дойде, че иде денѣтъ, когато ще изгрѣе можѣщо и величаво слънце — слънцето на свободата!

с. Юперъ, мартъ, 1928 г.

Бай Иванъ

ри, адвокатъ въ Силистра. Тѣзи сж най-голѣмитъ българомразци, които сж причинили нескончаеми злини на българското население. А пѣкъ агентъ-провокакторъ на тия двама герои е всеизвестниятъ кокошкаръ — сатрапъ за Силистренски окръгъ, комисарътъ отъ обществена безопасностъ въ Силистра — Чоти.

Теглото на българина въ Добруджа е тежко и ако просвѣтениятъ човѣшки умъ на културното човѣчество не му се притече на помощъ, самъ той ще потърси начини да се запази като народъ.

Борисъ

Единъ новъ префектъ

Досегашниятъ префектъ на Дуросторския (силистренския) окръгъ е напусналъ заеманата отъ него длъжностъ. На негово мѣсто билъ назначенъ досегашниятъ главенъ инспекторъ при Министерството на вътрешнитъ работи, Ал. Луческу.

По тоя поводъ, излизания въ Силистра български вестникъ „Новъ гласъ“, следъ като съобщава, че новиятъ окръженъ управителъ на Силистра „билъ вещь познавачъ на условията въ Добруджа“, вѣрва че той ще „оправдае напълно мисията, която му е възложена и че ще работи за продължение досегашната политика на „затишие“ на предшественика си, Фъркашану.

Новиятъ профектъ е направилъ изявления предъ редакцията на в. „Новъ гласъ“, отъ които вестникътъ вадѣ оптимистичното заключение че „досегашното му (на Луческу) безукоризнено служене ще закрепи довѣрието въ населението и началото, което сложилъ неговиятъ предшественикъ не щѣло да бжде затъмнено отъ никакви домогвания.

Единъ още по-новъ префектъ

Ромънскитъ в-къ „Дачия“ съоб-

щава: „Правителството е направило най-добрия изборъ за префектъ на Доросторъ (Силистра) въ лицето на г. Еуженъ Теофанеско; единъ отъ най-добритъ учители по география при гимназията въ Романъ. Надѣваме се, че той ще положи всичката си енергия и добросъвестностъ, които го отличаватъ, за съгласуването на върховнитъ интереси на държавата, съ нуждитъ на населението въ окръга.

Въ едно кратко време Силистра видѣ нѣколко префекти, които тѣй бързо бѣха смѣнявани, че населението не успѣваше да имъ се нарадва.

Надеждитъ на „Дачия“, шото новиятъ окръженъ управителъ да може да съгласува интереситъ на населението, безъ друго ще се оправдаятъ. Всичко, което държавата не е ограбила досега, ще бжде ограбено презъ времето на новия префектъ.

Пучеревщината

„Добража Жуно“ ни събщава за едно ново отличие на нашия старъ приятелъ Ташку Пучеря: „Вследствие на постигнитъ на народния представителъ отъ Дуросторския окръгъ, г. Ташку Пучера и на инспектора на основното образование въ сѣция окръгъ, Захареску, председателъ свѣа и на окръжния свѣтъ одобрено е отъ централната каса на оземляването да се даде на използуване по единъ дѣлъ отъ 10 хектара за личнитъ нужди на всѣки учителъ, установенъ окончателно въ Дуросторския окръгъ.

Отидоха още хиляди декари отъ най-хубавитъ ниви на българскитъ селяни!

Тѣлитъ почитатъ само силния. Презрението къмъ слабия е законъ за тѣхъ.

Развинути фантазии

Отъ кого вече е скрито, че ромъните, когато искат, след известна почивка, да прогонят и унищожат нова партия мирни българи в Добруджа, устройват „четнически“ нападения чрез свои шайки и след това разтрбяват, че отъ България сж преминали комитаджии.

В-къ „Лунта“ отново провокира. Неговият дописник пише:

Правителственият народен представител Хинтцеску изнесе на разискване въ Камарата неотдавнашните нападения на комитаджийски българи банди на границата на Четиримъгълника. На 12 и 13 февруарий банди, организирани отъ иредентичното дружество „Добруджа“ отъ София, сж нападнали въ Калиакренския и Селистренския окръгъ представители на властта. На 11 февруарий сж били нападени и смъртно ранени двама кметове турци отъ селата на Калиакра, близо до границата. Въ борбата сж бандитът билъ убитъ единъ войникъ, а другъ е билъ тежко раненъ, а на 13 февруарий комитаджии сж нападнали сж выстрели единъ младши стражаръ, който за чудо успълъ да се спаси. Правителството, което знае тѣзи сериозни факти, изглежда, че не е взело енергични мѣрки, за да протестира предъ компетентните лица предъ видъ тѣзи български провокации. Бездейността на нашето правителство очевидно увеличи дързостта на тия, на чието разположение сж днесъ живота, имота и честта на гражданитѣ. Не така поставя софийското правителство, каза г. Хинтцеску. На 1 ноември 1927 г. български комитаджии (1) убиха въ селото Кочина (Силистренско) единъ колонистъ арменецъ. Другитѣ колонисти, възмутени отъ това убийство, набиha нѣколко българи. Нашето правителство не протестира срещу престъпницитѣ, покровителствува отъ софийскитѣ власти, обаче единъ български професоръ Климовъ(?) се оплака на О. Н. противъ „жестокитѣ ромъни“, които сж си позволили да биятъ нещастнитѣ брата, които гинатъ подъ ромънско нго въ българската поробена Добруджа. Чуждитѣ вестници говориха за жестокоститѣ, извършени отъ ромънитѣ срещу мирното българско население, но не казаха една дума за живота на ромънитѣ, които загинаха върху олтаря на мечитѣ за реваншъ на българскитѣ иредентисти. Този фактъ е, върваме, достатъченъ за да посочи, че дългъ на правителството е да вземе широки мѣрки за защита, та комитаджийскитѣ чети да бждатъ посрещани съ заслуженитѣ почести, когато дръзнатъ да минатъ на ромънска територия. На второ мѣсто, въ интереса на държавата е, дѣлата, вършени отъ българскитѣ комитаджии, да не бждатъ скривани, а да имъ се дава широка гласностъ за да ги научава цѣлъ свѣтъ. Ето защо сѣтаме, че добре е направилъ г. Хинтцеску, когато е внесълъ публично за разискване въ Камарата убийствата, извършени отъ българитѣ. Чакаме думата на правителството, дума, която не може и не трѣбва да закъснява.

Ровятъ

Излизация въ Кюстенджа ромънски в-къ „Добруджа Жуна“ съобщава, че бившиятъ редакторъ на българския вестникъ „Куриеръ“ излизащъ и сега въ Добричъ, Любенъ П. Станчевъ, когато ромънитѣ считали за дезертьоръ отъ 1 желъзопъжтенъ полкъ, билъ заловенъ на последъкъ отъ полицията въ гр. Добричъ и предаденъ на военнитѣ власти. Срещу него били повдигнати много обвинения.

Ромънската полиция има винаги готови хиляди обвинения срещу всѣки българинъ въ Добруджа, особено срещу оногава, който е ималъ дългъ да изобличава тѣхнитѣ безобразия, както неведнѣжъ е правилъ Любенъ П. Станчевъ.

Б. Р. Куриеръ (Добричъ, 28. II) като опровергава писаното въ в. „Добруджа Жуна“ около арестуването на П. Станчевъ, бивши редакторъ на българския добричкия а. „Куриеръ“ пише: „Любенъ П. Станчевъ не е никакъвъ дезертьоръ, защото преди всичконе е билъ никога войникъ, не може да бжде арестуванъ отъ мѣстната полиция, защото отъ нѣколко месеца е

Изъ хубавитѣ книги

Презъ 1917 год. професорътъ отъ Софийския университетъ, следъ като обходи Северна Добруджа, написа книгата „Северна Добруджа — етнографски наблюдения и народни пѣсни“, издадена презъ 1923 год. отъ българската академия на наукитѣ.

Вземаме си бележки изъ нея за населението на нѣкои села отъ Северна Добруджа презъ 1917 година:

1) *Черна* — Това голѣмо българско село има 411 къщи и население: 2367 българи, 52 румъни и 12 руси. Презъ 1840 година черненци си построили първата черква. Българско училище бѣло отворено презъ 1838 г.

2) *Еничъй*, наречено отъ ромънитѣ Сату-ноу, съ 350 къщи, отъ които 87 ромънски.

3) *Башкѣй* — родното мѣсто на бившия министъръ Димитър Петковъ. Брои 1705 жители и 16 власи.

4) *Фрикацей*. — Селото има 285 къщи, отъ които 30 сж молдовански, 20 турски, 8 руски и останалитѣ българи. Името на селото, споредъ мѣстната етимология, идѣло отъ турското Форклъжъй, т. е. „горно село“, а власитѣ го преобърнали на Фрикацей, което значи „триеница“ (топки отъ брашно).

5) *Хабжилари*. — Селото брои 200 къщи чисто български.

6) *Камберъ*. — Селото има 110 къщи български и 70 ромънски. Последнитѣ се заселили едва въ 1906 г. По-рано нѣмало нито единъ ромънецъ.

7. *Конгасъ*. — Има повече отъ 150 къщи, чисто български. Презъ войната въ 1878 г. (освободителната) дошли три къщи гагаузи и по-после две къщи власи.

8) *Хаджигъль*. — около 200 български къщи и нѣколко ромънски.

9. *Саржъль*. — Селото има 175 къщи български и 5 ромънски.

10) *Еничъй*. — Селото има 230 къщи, отъ които 80 ромънски, заселени презъ 1906 г.

11) *Караманкѣй*. — Селото има 315 къщи български и 1900 души население българи и 10 къщи ромъни — ветерани, настанени въ скоро време.

12) *Паша-къша*. — Селото брои 174 къщи, отъ които 160 сж български и 14 влашки — ветерански. Българитѣ били 788 души, а власитѣ 54.

13) *Канлъ-буджакъ*. — Има 250 къщи, отъ които 26 ромънски, 30 руски, а всички останали български. Ромънитѣ и руситѣ се учатъ и говорятъ на български. Името на селото значело „кръвно кюше“.

14) *Долна-чумурла*. — Чисто българско село.

15. *Кавгаджий*. — Селото има 57 къщи съ 824 жители, изключително българи.

16) *Хаманджий*. — Чисто българско село съ 100 къщи.

17) *Потуръ*. — Селото има 149 къщи, всички български.

18) *Бейдаутъ*. — Чисто българско село съ около 200 къщи и 300 семейства (родното село на Стефанъ Караджа).

19) *Горна-Чумурла*. — Чисто българско село съ 242 къщи.

20) *Ичанъ-чешме*. — Брои 188 български къщи и две ромънски: българи 1028, ромъни 10 души.

21) *Саржуртъ*. — Селото е чисто българско, има две къщи и 1149 жители, отъ които 18 души овчари-муканци.

22) *Касапкѣй*. — Има 277 къщи, чисто български, освенъ една ромънска.

23) *Канлия*. — Селото има 218 къщи и 350 семейства, съ 1312 жители, отъ които преди войната (1915 год.) били само 13 ромъни.

24) *Липница*. — Селото има 193 къщи, отъ които 170 български, 30 ромънски (ветерани отъ 1902 год.) и 3 цигански.

25) *Кудожикъ*. — 130 къщи българи, 20 къщи турци и 6 къщи ромъни (ветерани, дошли въ 1903 г.).

..... студентъ по правото въ Яшккия университетъ. Никакви отвратителни дѣла не могатъ да му се приписватъ, защото не дѣло, а съмнение да има, че бжде веднага подведенъ подъ отговорностъ.“

ХРОНИКА

Въ Брюкселъ на 14 т. м. ще се открие конференцията на комисията за малцинствата при международния съюзъ за Обществото на Народитѣ. Ще се разгледа единъ много интересенъ въпросъ — каква процедура може да се изнемѣри, за да могатъ малцинствата да се оплакватъ на право на Обществото на народитѣ, нѣщо, което сега е забранено. Сжщо така ще се разгледа редица въпроси за положението на българскитѣ малцинства въ Ромъния.

Като български делегати замиваватъ отъ името на българската секция при този съюзъ проф. Ст. Кировъ, Д-ръ Ив. Пеняковъ, Д-ръ К. Станишевъ и Д-ръ Мезанъ.

Всички кореспонденти на вестника, на които сж издадени карти отъ 1924 година насамъ, да се обадятъ на редакцията.

Френскиятъ адвокатъ Жюнкеръ, който оѣше отишелъ въ Букурещъ да защитава предъ военния сждъ добруджанеца Борисъ Стефановъ отъ Добричъ, обвиненъ въ измѣна къмъ държавната сигурностъ, но сжщиятъ Жюнкеръ бѣ изгоненъ отъ ромънитѣ, е заявилъ предъ френския печатъ че осждителната присжда срещу Стефановъ е недостойна за ромънската държава и изказвалъ надеждата, че апелативната инстанция ще я отмѣни.

Месемврийското д-во „Добруджа“ е претърпѣло скѣпа загуба съ смъртта на своя членъ отъ настоятелството — Георги Д. Равноустовъ родомъ отъ Тулча, 55 годишенъ. На 19 февруарий т. г. той е починалъ въ Бургаската държавна болница. Оставилъ е жена и дете безъ всѣкаква подкрепа въ живота.

Покийникътъ бѣше деятеленъ членъ на Съюза и никога не върваше, че смъртта ще го изненада далечъ отъ родния му градъ, за свободата на който никога не е отказвалъ да се жертвува.

Скрѣбна вестъ

Съ голѣма тѣга съобщаваме на роднини, приятели и познати, че на 19 февруарий 1928 г. почина следъ кратко боледуване многообичниятъ ни съпругъ и баща

ГЕОРГИ Д. РАВНОУСТОВЪ

отъ Тулча, 55 годишенъ.

Съпруга Тодорка, синъ Стоилчо, братъ Иванъ и Борисъ.

Злободневки

І. Ергеноки неволи

Нѣкога, нѣкоже, се бѣхме събрали единъ таборъ стари добруджански ергени, за да обсъдимъ въпроса:

— Защо жененитѣ добруджанци по-слабо се отдаватъ на организационна деятелностъ и какви мѣрки трѣбва да се взматъ, за да бждатъ и тѣ вкарани въ тази деятелностъ.

Дойдохме до заключение следъ дълги размисления, че вината се крие у женитѣ! Тѣ отнематъ свободното време на мъжетѣ си и ги лишаватъ отъ възможността да внасятъ своята данъ въ общата борба.

Тѣй като всички бѣхме единодушни въ това заключение, решихме:

1) Да се направи възможното, щото гония женени добруджанци, които сж одни за организационна работа, да бждатъ разведени отъ женитѣ си и

2) Ние, старитѣ ергени, да не се женимъ, до като не освободимъ Добруджа. За да бжде думата ни свещена и ненарушима, ние се заклехме по процедурата въведена за подобни случаи, който бѣ прободенъ въ сърцето съ едно ножче. Отъ само себе си се разбира, че натоварихме единъ ексекутивен комитетъ, който да ратува за прилагането на взетитѣ решения, като му се дадохъ и права да налага най-строги наказания.

Този комитетъ не може да приложи на широко първото решение. Не бѣше лесно да се разтрогватъ браковѣтѣ! Женитѣ тѣй здраво бѣха заковали мъжетѣ си къмъ своята дѣска, щото съ никакъвъ

перпендентъ гвоздеитѣ не можеше да бждатъ извадени.

Що се касае до второто решение, тѣсѣ приложи най-строго и доскоро нѣмаше нито единъ кметвопрестъпникъ.

Въ това тържествено заседание участвуваше и Хаджията. Той дори се показа най-завилетъ врагъ на женитѣ и два пкти цѣлуна прободената въ сърцето жена.

Който знае всичко това, ще изгладѣ въ ужасъ, като се научи, че Хаджията преди нѣколко дни се сдѣжилъ!

Кажете, кой можеше да очаква имену отъ Хаджията да се сдѣди и да глѣтне по такъвъ начинъ и клетвата и картината съ прободената жена?

Ето защо, на ексекутивния комитетъ, избранъ отъ табора на старитѣ ергени, се налага да наложи най-тежкото наказание на Хаджията.

Вѣрно е, че годежътъ още не значи женитѣ и ако Хаджията ще сѣди додека се освободи Добруджа, ние сме съгласни да не му се налага наказание. Но ако той побърза да се ожени? Или ексекутивниятъ комитетъ тогава ще ни каже:

— Какво по-тежко наказание искате вие за единъ мъжъ отъ това да се ожени?

Може да е така, но тума въпросътъ е, че решенията на събрание оставатъ неприложени.

Щомъ Хаджията се ожени, тогава не остава нищо друго на ексекутивния комитетъ, освенъ да прибѣгне до п. 1 отъ решението — именно да положи всички усилия за да разведе Хаджията отъ жена му.

И ако въ това отношение се постигне успѣхъ, тогава ние, останалитѣ стари ергени, ще получимъ възмездие...

Иначе и ние ще си вземемъ по една добруджанска мома и вие много ще търсите старъ ергентъ да си затисвате туршията.

2. Семейни радости

Добри не влизаше въ този таборъ. Той бѣше много младъ и затова миналата година се ожени.

Жена му не само не го възспираше въ неговата деятелностъ, но и тя работѣше съ него заедно.

И работѣха добре хората! Затова тази година имъ се роди дете.

Преди да се роди, нѣколко дни Добри го нѣмаше никакъвъ. Скрѣб се бѣше нѣкоже. Ако се роди момче, ще се крие нѣколко дни следъ раждането, да като се научатъ всичкитѣ му познати, те като се покаже предъ тѣхъ, да не го задвѣятъ. Ако пъкъ Господъ даде момче — тогава горе главата!

Роди се момче!

Добри отиваше навсѣкоже, дето можеше да срещне добруджанци. И ако тѣ не бѣха чули за радостта му, той самъ ги подсѣташе:

— Ще пиете ли нѣщо?

— По какъвъ случай?

— Дребна работа — имамъ момче!

— Е, хайде, честито! Да ти е живо!

Дано първо отдѣление въ Добруджа да учи! Ами какъ му тури името?

Тамъ е всичката работа, че младото семейство още не се е спрѣло на името! Да не мислите, че тази работа е много лесна?

Майката иска не само да бжде добруджанско името, но и звучно, а още и съ съдържание! Пъкъ каквито звучни имена имаме ние въ Добруджа! Все Иванъ Стоянъ, Драганъ! Да излъземъ на нѣкоя улица и да извикашъ Иване — всички мъже ще се обърнатъ.

Пита Добри този, онзи — все обикновени имена! Прати Добри въ Светия Синодъ при нашия високопреподобенъ бай Ангелъ да искатъ новия списъкъ на кръщелнитѣ имена. Но тѣ все гръшки и еврейски! — Анастасъ, Апостолъ, Бениаминъ, Велизаръ, Валтазаръ, Гавраилъ, Стилианъ, Щилианъ, Киприянъ...

Ето ти цѣла тревога!

Жена му на Добри, като искаше да излъзе изъ тази тъмнина, накарва мъжа си да запише детето въ обшината подъ името Ясенъ, а ако до кръщенето научи нѣкое добруджанско име — звучно и съдържателно — работата е лесна. И макаръ на Добри нищо да не му е ясно отъ тази работа, записа своя юмакъ подъ името Ясенъ.

Ето защо, ония отъ читателитѣ, които знаятъ нѣкое име, което да отговоря на посоченитѣ условия, нека да го съобщатъ на Добри.

Па ако не за този синъ, то ще послужи за втория синъ, който до година ще дойде, безъ да донесе тревогитѣ, за които ви разказахъ...

Николъ